

1945 MTEAL

Aylık e okul dergisi

CUMHURİYETİMİZİN

101.yılı

Kutlu Olsun

**CUMHURİYET'İ
ARMAĞAN EDEN KADINLARIMIZ...**

Nevin Zengin

9.

İÇİNDEKİLER

03

İRFAN YILDIZ
OKUL MÜDÜRÜ

04

KÜRŞAD BİLGE
CUMHURİYETİ ARMAĞAN
EDEN KADINLARIMIZ

19

HAKAN ÖZBIYIK
BUNLARI BİLİYOR
MUSUNUZ?

21

EVİRİM ARSLAN
21 ARALIK KIŞ
DÖNÜMÜ

28

EMİNE NUR YILMAZOĞLU
ÇİĞLİK

30

CUMALI ALTUNDERE
VAROLUŞSAL GERÇEKLİK

31

EREHAN SAVAŞ
SEN VARSIN / YALNIZIM

34

FATMA NİHAL ÜNLÜ
29 EKİM CUMHURİYET BAYRAMI

34

FATMA NİHAL ÜNLÜ
29 EKİM CUMHURİYET BAYRAMI

38

HATİCE KELEŞ ARAS
TÜRKÇEDE AŞK DERİZ...

DEĞERLİ ÖĞRENCİLER, SEVGİLİ VELİLER VE DEĞERLİ ÖĞRETMENLER;

Bugün burada, Mersin Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ailesi olarak büyük bir heyecan ve gurur içindeyiz. Lise yıllarınızın önemli anılarını ve başarılarınızı bir araya getiren bu derginin 2024-2025 eğitim öğretim yılının ilk sayısını sizlerle paylaşmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Mersin Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, öğrencilerimizin akademik başarılarıyla gurur duyduğumuz bir okuldur. Ancak bizim için sadece akademik başarılar değil, aynı zamanda öğrencilerimizin kişisel gelişimleri de önemlidir. Bu dergi, öğrencilerimizin ilgi alanlarına ve yeteneklerine hitap eden çeşitli içerikler sunarak onların kendilerini ifade etmelerini ve potansiyellerini keşfetmelerini sağlayacaktır.

Öğrencilerimizin bu dergiye katkıda bulunmaları ve içeriklerini oluşturmaları, onların yaratıcılıklarını ve liderlik yeteneklerini sergilemeleri açısından da son derece önemlidir. Bu derginin oluşturulmasında emeği geçen tüm öğrenci ve öğretmenlerimize teşekkür ederim.

Umarım bu dergi, okulumuzun ruhunu ve zenginliğini yansıtırken, aynı zamanda öğrencilerimizin hayallerine ve hedeflerine ilham verir. Bu dergi, gelecekteki sayılarında da okulumuzun dinamik ve başarılı öğrenci topluluğunu temsil etmeye devam edecektir.

Bu sayımızda sizlerle paylaştığımız içerikleri keyifle okumanızı dilerim. Sizlerle birlikte daha nice başarılı sayılara imza atmak dileğiyle.

Sevgi ve saygılarımla,

İrfan Yıldız
OKUL MÜDÜRÜ

“

Birinci Dünya Savaşı'ndan yenilgiyle çıkmış, bitmiş tükenmiş bir devlet: Osmanlı İmparatorluğu.

19 Mayıs 1919'da Samsun'da başlayan bir yürüyüş: **İstiklal Yolculuğu**

Bu yolculukta Paşa'nın işi çok zordu. Bitmiş, tükenmiş, elinde avcunda hiçbir şeyi kalmamış bir halkı; yeniden ayağa kaldırıp, tek bir hedefe, tek bir ülküye inandırması gerekiyordu. Olağanüstü durumlar olağanüstü kahramanlar çıkardığı gibi o günlerde kahraman olarak Mustafa Kemal Paşa'yı ortaya çıkardı. Yaptığı çağrıya yurdun dört bir yanından olumlu cevaplar geldi.

CUMHURİYET'İ ARMAĞAN EDEN KADINLARIMIZ

Galip devletlerce her yeri işgali uğrayan, askerinin elinden silahları alınan, aydınları tutuklanıp sürgüne gönderilen, devleti yönetenlerin hiçbir şey yapamadığı günlerde ortaya çıkan bir kahraman: Mustafa Kemal Paşa.

Bu gelen cevaplar sadece erkeklerden değildi. Tabi ki iki bin yıldır olduğu gibi Türk kadını da cevap verdi. Tıpkı Orta Asya'da erkeği ile savaşa giden Türk kadını, Anadolu'da da erkeği ile silah kuşandı ve biz de varız dedi.

Bu yazımızda Türk Kurtuluş Savaşı'nda yeri geldiğinde cephede, yeri geldiğinde cephe arkasında erkeğin yanında kurtuluş için çalışan kahraman Türk kadınlarını ve yaptıklarını anlatmaya çalışacağız.

FATMA SEHER HANIM

Nam-ı diğer "Kara Fatma". 1888 yılında Erzurum'da doğmuştur Fatma Seher. Balkan Savaşı'na subay kocası Derviş Bey ile birlikte katılır ve burada ilk kez cephe deneyimi yaşamıştır. Bu deneyim, onun ilerleyen yıllarda bir savaşçı olarak ön plana çıkmasına zemin hazırlamıştır. Birinci Dünya Savaşı sırasında Kafkas Cephesi'ne akrabalarından on kadın ile katılır. Savaş sonrasında bölge zulme başlayan Ermenilere karşı harekete geçer. Kocaları, Ermeniler tarafından şehit edilen kadınları çevresinde toplar ve Ermenilerle çatışmaya başlar.

“

Milli Mücadele'ye katılma kararı almıştır. Mustafa Kemal Atatürk ile Sivas Kongresi sırasında tanışarak, vatan savunmasında aktif rol almak istediğini dile getirmiştir. Bu isteği takdirle karşılanan Fatma Seher Hanım, kısa sürede bir milis birliği oluşturmuş ve işgal altındaki bölgelere karşı direniş hareketine katılmıştır. Fatma Seher Hanım, kadın-erkek ayrımı gözetmeksizin halkı örgütlemiş, silahlanma ve eğitim faaliyetlerinde liderlik yapmıştır. Özellikle Batı Cephesi'nde İzmir, Bursa ve Sakarya gibi kritik bölgelerde düşmana karşı verilen mücadelede önemli başarılar elde etmiştir. Emrindeki müfreze ile düşman hatlarına sızarak bilgi toplama, lojistik destek sağlama ve baskın düzenleme gibi görevlerde bulunmuştur. Kurduğu milis kuvvetiyle Bursa ve İzmit'in işgalden kurtarılması için mücadele eden Kara Fatma'nın müfrezesinde savaşanların sayısını 350'ye çıkardığı bilinir.

Milli Mücadele'nin ardından Fatma Seher Hanım, halk arasında "Kara Fatma" olarak anılmaya başlamıştır. Bu unvan, onun cesaretini ve azmini simgeleyen bir sembol haline gelmiştir. Atatürk, Fatma Seher Hanım'ın kahramanlıklarını takdir etmiş ve onu İstiklal Madalyası ile onurlandırmıştır. Cumhuriyet'in ilanından sonra Fatma Seher Hanım, sade bir yaşam sürmeyi tercih etmiş ve savaş anılarını anlatmaya devam etmiştir. 1955 yılında İstanbul'da vefat etmiş, ancak bıraktığı miras Türkiye'nin bağımsızlık mücadelesindeki kadın kahramanların önemini hatırlatmaya devam etmiştir.

“

Fatma Seher Hanım, Milli Mücadele yıllarında gösterdiği fedakârlık ve kahramanlıkla, Türk milletinin bağımsızlık ruhunu temsil eden bir figürdür. Onun cesareti ve liderlik vasıfları, sadece bir kadın kahraman olarak değil, aynı zamanda özgürlük ve bağımsızlık mücadelesinde insanlığa ilham veren bir örnek olarak tarihteki yerini almıştır. Kara Fatma'nın hikâyesi, gelecek nesillere ilham kaynağı olmaya devam etmektedir.

NEZAHET ONBAŞI (NEZAHET BAYSEL)

Ne acıdır, kendi tarihimizin kahramanlarını bilmiyorken; yabancı tarihlerde yer alan kahramanları tanıyoruz. Bunda sinema dünyasının ve kendi tarihimizi bilmememizin de etkisi büyüktür. Hepimize Fransız tarihindeki Jean d'Arc'ı ortaokul sıralarında tanıttılar. Şimdiki günümüz iletişim araçları dolayısıyla daha da erkenden tanıyor. Peki ya Nezahet Onbaşı... İstiklal Savaşı kahramanı Nezahet Onbaşı'yı bırakın gençleri, büyüklerden kaç kişi biliyor.

**NEZAHET ONBAŞI
(NEZAHET BAYSEL)**

Eşini yitiren 70. Alay Komutanı Hâfız Hâlid Bey, 8 yaşındaki kızı Nezahet'i kimseye emanet edemeyip, yanına almıştı. Küçük Nezahet Çanakkale cephesinde savaş havasına alışmış, Alay İzmit'e nakledildiğinde talimlere katılarak mükemmel at binmesini, silah kullanmasını öğrenmiş ve 12 yaşında 'onbaşı' rütbesini almıştı. Babasının yanında cepheden cepheye koşmuş, çarpışmalara girmiş ve 100'den fazla düşman askeri öldürmüştü. Milli Mücadele esnasında 10-12 yaşlarında idi. Babası 70. Alay Kumandanı Hâfız Halid Bey'in yanında birçok savaşa katılmıştır. Alay'ın askerleri için fevkalade önemli bir rol oynamıştır. Bu harika küçük kız, yaşından beklenmeyecek derecede büyük cesaret örnekleri vererek babası Hafız Halid Bey'in kumandasındaki 70. Alay'ın birçok muvaffakiyetlerinin belli başlı âmili olmuştur. Gediz Muharebelerinde geri çekilen askerlerin önüne çıkarak, "Durun! Nereye gidiyorsunuz?.." diye haykırarak etrafına olağanüstü bir cesaret aşılamıştır.

Nezahat Onbaşı 30 Ocak 1921 tarihinde, TBMM’de İstiklal Madalyası ile ödüllendirilmesi önerilmiş, bu öneri TBMM’de hararetle kabul edilmiş, ancak Kurtuluş Savaşı’nın hengâmesi içinde işleme konulamamış, daha sonra da kararın yerine getirilmesi unutulmuştu. Kendisi de hiçbir zaman ne ‘Madalyamı verin!’ talebinde bulundu, ne de TBMM Başkanlığınca alınmış kararın yerine getirilmesi için müracaat etti. Nihayet karardan 65 yıl sonra 78 yaşında bir nine iken TBMM’nin “Şükran Belgesi’ne” kavuşmuştu ve bu duygulu anda gözyaşlarını tutamamıştı. 70. Alayda şehit olan bir erimizin cebinden çıkan, annesine yazdığı mektubunda “Biz Mehmetçik Nezahet’e Türklerin Jean d’Arc’ı diyoruz” ifadesi yer almaktadır.

HALİME ÇAVUŞ (KOCABIYIK)

Başlarken demiştik ya; Türk erkeği cesurdur. Ancak Türk kadını daha da cesurdur. Tarihimiz bunun örnekleriyle doludur. Bunlardan biri de Halime Çavuş'tur. Ordudaki ismiyle Halim Çavuş'tur. Onun hikayesi söz konusu vatansa Türk kadınının neler yapabileceğini gösterir.

Kastamonu'da doğan, anne-babasının "kızım gitme" şeklinde yalvarışlarını dinlemeden mücadeleye katılan Halime Çavuş, uzun yıllar Halim Çavuş zannedildi. Kurtuluş Savaşı'na giderken erkek kılığına girdi, erkek gibi tıraş oldu, saçını kazıttı ve kimseye kadın olduğunu söylemeden Türk askerinin arasına karıştı. Mühimmat taşımada birçok görev yaptı. Bir düşmanın açtığı ateş sonucu bir ayağı sakat kaldı. Bir keresinde İnebolu'dan cepheye cephane taşırken Mustafa Kemal Paşa'ya rastladı. Ancak rastladığı kişinin O olduğunu bilmiyordu Mustafa Kemal Paşa "Sen üşüyor musun böyle?" diye sordu. "Bey, 100 bin kişi kurtulacak. Ben öleceğim de ne olacak?" dedi. Paşa kafa kâğıdını istedi. Verdi.

"Sen kız mısın?"

"Evet."

Gün geldi savaş bitti, ancak o ne asker üniformasını çıkardı ne de her sabah tıraş olmaktan vazgeçti. Savaş sonrası Mustafa Kemal Paşa tarafından Ankara'ya çağrıldı. Ailesi önce korktu, Paşa Halime'yi neden çağırıyordu ki? "Gitme" dediler, o yine dinlemedi...

Kapıda yavere "Paşa hangisi bilmiyorum" dedi.

Yaverin "soldaki" demesiyle koşup elini öptü.

O'nun "Seni yollamıyorum, bizim kızımız ol" önerisine

"Annem babam beni bekler" şeklinde cevap veren Halime Çavuş,

"Ben ana-babaya itaatli evlada saygı duyarım" diyen Mustafa Kemal Paşa tarafından çeşitli hediyeler verilerek tekrar evine yollandı ve kendisine maaş da bağlandı. 75 yaşında hayata gözlerini yumdu.

Süreyya Sülün Hanım

“

Van'da doğan Süreyya Sülün Hanım'ın yaşadığı kasaba, düşmanın korkunç zulüm ve taarruzuna maruz kalmış, babası şehit olmuştur. Nihayet, biraraya gelen beşyüz civarında cengâver, Erek kasabasında toplanarak aziz topraklarını savunmaya karar verirler. Ve tabii, Süreyya Sülün Hanım ve üç kardeşi de bu kahramanlar meydanındadır

Yoğun bombardıman altında ilerleyerek Karaköse'ye gelen bu kahraman Kuvayı Milliyeciler, Murat Irmağı boylarında tam bir buçuk ay düşmanla çarpıştılar. Beyazıd'a doğru yürürken yürekler acısı bir manzara ile karşılaştılar. Binlerce Türk köylüsünün işkenceler içinde can vermiş cesetlerini gördüler. Bu mezalimi yapan düşmana hınçla taarruz edenlerin başında Süreyya Sülün Hanım vardı...

İğdir civarında kanlı çarpışmalar oldu. Düşman birlikleri çok kuvvetli ve Rusya'dan devamlı surette takviye alıyordu. Beş yüz yiğit, yılmadan, kaçmadan döğüştüler. Ölüyor, teslim olmuyorlardı. Bu muharebede Süreyya Hanımın üç kardeşi birden şehadet şerbetini içtiler. Kardeşlerinin kollarında can vermesine rağmen yılmadı ve cenk meydanını terk etmedi. Kala kala dört kişi kalmışlardı. Daha sonra Karaköse'ye çekilen Süreyya Sülün Hanım, burada Ziverbey Tabur'una iltihak etti. Bir ara yaralandı ve Erzurum'a döndü.

BİNBAŞI AYŞE

Binbaşı Ayşe de Türk Kurtuluş Savaşının kadın kahramanları arasındadır. Binbaşı Ayşe, bizzat kendi macerasını şöyle anlatıyor:

“...Büyük harpte Kafkas Cephesi’nde yaralanarak ölen kocamın ve tüm vatan evlatlarının intikamını almaya and içmiştim. Allah, bu fırsatı 15 Mayıs 1335-(1919)’da bana verdi. İzmir’i Yunanlılar işgal ettiği sırada ilk mukavemetimiz sona erip şehre Yunanlılar hâkim olunca Aydın’a gittim. Orada faaliyete geçerek bir Kuva-yı Milliye birliği teşkil edip, bilâhare Nuri Çetesi’ne katıldım. Aydın muharebelerini yaptıktan sonra Koçarlı’ya çekildik. Bu sûretle, bilfiil atıldığım İstiklal Mücadelesi ’ne başından sonuna kadar iştirak ettim. İlk defa Sakarya’da sol kasiğımdan piyade mermisi ile yaralandım. Seyyar hastanede tedaviden sonra tekrar müfrezeme iltihak ettim. Büyük Taarruz ’da Mürsel Paşa Fırkası’na iltihak ettik. Ve Ahır Dağları’ndan düşman gerilerine akmağa memur edildik. İzmir’e ilk giden birlikler arasında ben de vardım.

Ancak bu arada atılan bir misketle sol bacağım kırıldı.” Ayşe, kocasının en kıymetli birer yadigârı olarak sakladığı ziynetlerini satarak at, mavzer, elbise ve çizme tedarik etmiş ve bu mücadelede, derece derece terfi ederek Binbaşılığa kadar yükselmiştir

DOMANIÇLI HABİBE

Bir anne için hayattaki en büyük üzüntü evladını kaybetmektir, derler. Ancak daha da kötüsü evladını kendi eliyle öldürmektir. İşte Domaniçli Habibe, Kurtuluş Savaşı sırasında cahil evladının düşmana yol gösterdiğini duyunca İnegöl'e inmiş, bir kurşunla oğlunu yere serip ardına bakmadan geldiği dağlara geri dönmüştür.

SATI ÇIRPAN

Millet mekteplerinde okuma yazmayı öğrenen Satı Hanım, Kurtuluş Savaşında cepheye sırtında mermi taşımıştı. 1934 yılında Atatürk'ün kadınlara seçme ve seçilme hakkı vermesiyle meclise giren ilk 18 kadın milletvekilinden biri olmuştu.

ÇETE EMİR AYŞE

Yunan askeri Aydın'a doğru geldiğinde iki arkadaşı ile birlikte Menderes'in diğer tarafına geçmeye çalışan Emir Ayşe, arkadaşlarının kayıktan düşüp boğulması sonucunda geri dönmüş ve Çanakkale'de ölen kocasından kalan tek hatıra elmas küpelerini bozdurup kendine bir tüfek almış, dağa çıkmış, Yörük Ali Efe'ye katılmıştı. Aydın'ın kurtuluşu olan 7 Eylül tarihine kadar Yunanlarla savaşmıştı. Çete savaşları yapmıştı. Aydın kurtulduktan sonra silahını Ali Efe'ye teslim edip memleketi İmamköy'e dönmüştü. Savaş sonrası Atatürk İstasyon Meydanı'nda Çete Emir Ayşe'nin de aralarında bulunduğu kahramanlara İstiklal Madalyası takmıştı. "Savaştım Yunana karşı, elimde kalan en değerli şey Atatürk'ün göğsüne taktığı İstiklal Madalyasıdır" demişti.

TAYYAR RAHMIYE

Osmaniye'nin Kaziyeler Köyü'nden olan Rahmiye Hanım 9. Tümenin 1920 yılında Fransızlar ile Hasanbeyli civarında yaptığı muharebeye müfrezesiyle katılmıştı. Başlıca görevi, keşif ve cephe gerisinde kundakçılık yapmaktı. Osmaniye yakınındaki demiryolu tüneline o patlatmıştı ve bölgedeki düşmanın cephane ikmalini büyük sekteye uğratmıştı. Temmuz 1920'de Osmaniye'deki Fransız karargâhına karşı harekete geçildiği sırada askerlerde bir duraksama olunca "Ben kadın olduğum halde ayakta duruyorum da siz erkek olarak yerlerde sürünmekten utanmıyor musunuz" demiş ve aynı muharebede ateş hattında kalan iki arkadaşını korumak için ileriye atıldığında şehit olmuştu. Bundan dolayı "Tayyar Rahmiye" lakabını alır.

HALİDE ONBAŞI
(HALİDE EDİP ADIVAR)
(1884-1964)

İşgallerin ardından İstanbul'da yaptığı konuşmalarla halkı işgallere karşı uyandırmaya çalıştı. 1919'da Sultanahmet Meydanı'ndaki mitingde yaptığı etkin konuşma sonrası hakkında tevkif kararı çıkınca, eşi ile birlikte Anadolu'ya kaçarak Kurtuluş Savaşı'na katıldı. İstanbul Hükümeti tarafından Mustafa Kemal ile birlikte hakkında ölüm kararı verilen altı kişiden biriydi.

Mustafa Kemal onu Garp Cephesine tayin etti. Kendisine önce "onbaşı", sonra da "üstçavuş" rütbesi verildi. Savaşı izleyen yıllarda Cumhuriyet Halk Fırkası ve Atatürk ile siyasal görüş ayrılığına düştü. 1917'de evlenmiş olduğu ikinci kocası Adnan Adıvar ile birlikte Türkiye'den ayrıldı. 1939'a kadar dış ülkelerde yaşadı. 1939'da İstanbul'a dönen Adıvar 1940'ta İstanbul Üniversitesi'nde İngiliz Filolojisi Kürsüsü Başkanı oldu, 1950'de Demokrat Parti listesinden bağımsız milletvekili seçildi. 1954'te istifa ederek evine çekilmiş ve 1964'te ölmüştür. Kurtuluş Savaşı'nı ve Türk kadınlarının mücadelesini anlatan ve Türk klasikleri arasına giren pek çok esere imza atmıştır

Milli mücadelemiz sırasında daha pek çok kadın kahramanımız bulunmaktadır. Bu kahraman kadınlarımızın bir kısmı hakkında bilgiler bulunurken; bir kısmı hakkında çok az bilgi bulunabilmektedir. Bu kahraman kadınlarımızın bazıları; " Tarsuslu Kara Fatma, Nazife Kadın, İzmirli Ayşe Hanım, Gördesli Makbule, Kılavuz Hatice, Yirik Fatma, Saime Hanım ve İnönü Savaşlarına katılan ve madalya alan 12 kadından isimleri tespit edilenler: Ali kızı Alime, Hacı Osman kızı Fatma, Besim kızı Şükriye, Musa kızı Fatma, Veli Onbaşı kızı Ayşe, Molla İbrahim kızı Fatma, Ali kızı Ayşe, Molla Hasan kızı Fatma..."

Türk kadını, Kurtuluş Savaşı'nda her cephede erkeklerle düşmana karşı mücadele etmiştir. Gerek savaşarak gerekse ordunun yiyecek, cephane, tıbbi ihtiyaçlarına destek vererek 29 Ekim 1923'te ilan edilen Cumhuriyetimize büyük katkılar sağlamışlardır.

Bizlerin unutmaması gereken şudur: "Türk kadını tarihin her döneminde toplumun baş tacıdır. Bazan toplum olarak bunu unutuyoruz. Fakat Türk kadını unuttuğumuz her an başardıklarıyla bunu hatırlatıyorlar.

Cumhuriyetimizin 101. yılında bizleri bu ülkeyi emanet eden Mustafa Kemal ATATÜRK ve onun ismi bilinen ve ismi unutulmuş kadın kahramanlarına şükranlarımızı sunuyoruz.

HAZIRLAYAN:

KÜRŞAD BİLGE
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
ÖĞRETMENİ

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

CAHİT SITKI TARANCI

Küçükken yaramazlık yaptığı için babası tarafından pencereden aşağı sarkıtılmıştır. O günden sonra ölümden korkmuş ve eserlerinde hep "ölüm" temasını işlemiştir.

NAZIM HİKMET

Nazım Hikmet'in en değişik özelliği devamlı beyaz pantolon giymesiydi. İlham geldiğinde aklındaki sözleri hemen beyaz pantolonuna not alıyormuş. Tüm dünyanın tanıdığı bir şair olmak, böyle değişik özelliklere sahip olmaya bağlıdır belki de.

Bursa cezaevinde ıslak ıslak çok dayak yediği için onun en büyük korkusu su olmuştur.

ÖZDEMİR ASAF

"R" leri söyleyemeyen şair...
Bir gün matbaadan çıkıp Karaköy'e
gitmek için bindiği taksinin şoförü
sorar:
"Neğeye biğadeğ?" Utancından
"Kağaköy" diyemez, "Eminönü" der.
İner. Oradan Karaköy'e kadar yürür.

YAŞAR KEMAL

Yaşamı boyunca Türk
edebiyatına sayısız eser
bırakan usta kalem Yaşar
Kemal çocukluğunda pek
bir talihsiz olaylar
yaşamış. Babası Van'dan
göç ettiği sırada yanına
aldığı Yusuf isimli bir
çocuğu kendi çocukları ile
birlikte büyüttmüş.
Yusuf'un camide namaz
kılarken babasını
kalbinden bıçaklayarak
öldürülmesine tanık olan
Büyük yazar 12 yaşına
kadar kekeleyerek
konuşmuş. Sağ gözündeki
durum ise daha küçük
yaşlarda eniştesinin
kurban kesmesini izlerken
bıçağın bir anda fırlayarak
Yaşar Kemal'in gözüne
gelmesi ile kör olmasına
neden olmuş.

HAZIRLAYAN:

Hakan ÖZBIYIK

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

21 ARALIK: KIŞ GÜN DÖNÜMÜ

"Kederli değilim. Kış gelse bile Güneş Kral doğdu üzerimize."

Kış gün dönümü güneş tanrının doğuşu olarak içinde umut ve neşeyi barındıran kadim zamanların doğa bayramıdır. Kuzey yarım kürede en uzun gecenin dolayısıyla güneş ışığının dünyaya en az seviyede ulaştığı günün adıdır 21 Aralık. Kışın başlangıcıdır. Eylülde ölen yani. Toprak, annenin karnına geri dönen Güneş Tanrı için 21 veya 25 Aralık tarihi uyan borusudur. Bir anlamda yaşam kaynağımızın doğum günüdür. Elbette hakkıyla kutlanmalıdır. Kuzey insanlarında seratonin değeri en düşük düzeydedir. Lakin umutsuzluğa yer yoktur. Her geçen gün ışık azar azar artacaktır. Sevinç ve heyecan içinde geçecek olan "Uyanan Güneş"i selamlama, mutluluk seviyesini yükseltecektir nasılsa. Karanlığın içinde bir hüzme görünmüştür. Artık zafer yakındır.

Antik halklar için mevsimsel döngüler hayati önemdedir. Bu tarih mevsim çarkının sonunu olumsuz duyguların bırakılmasını, yenilenme fırsatlarını bünyesinde barındırır. Günler yeniden uzamaya başlarken, aydınlık karanlığın içinde daha fazla alan bulacaktır kendine. Artık yeni başlangıçlar zamanıdır. Kültürel birikimlerinden süzüle süzüle gelerek günümüz toplumlarında "Yeni Yıl" olarak kutlanır.

KADİM HALKLAR'DA KIŞ GÜN DÖNÜMÜ KUTLAMALARI

SATURNALIA

Antik Roma'da 17 Aralık'ta tarım tanrısı Satürn kadar süren şenlikleri adına düzenlenen ve bir hafta ünlü şair Catullus "Zamanların en iyisi" diye tanımlamıştır. Çıkış noktası ekim sezonu öncesi tanrılara hediye ve kurban, sunma uygulamasıdır. Denk geldiği tarih, Güneş Tanrı'nın uyanma zamanı olduğundan zaman içerisinde kış gün dönümü etkinlikleriyle birleşmiştir. Roma'nın en neşeli Bayramı tatil ve eğlence zamanıdır. İnsanlar rengarenk kıyafetlerini giyer, evlerini çelenk ve yeşil ağaçlarla süsler, ışığın geri dönüşümünü simgelemek için sokakları mum ve yağdanlıklarla ışıklandırırlardı. Sınıfsal hiyerarşiler ise ters yüz olurdu. Köleler özgürleşir, efendiler hizmet ederdi. Oldukça coşkulu geçen şenliklerde şarkılar söylenir, danslar edilir, içkiler içilir ve hediyeleşilirdi. En çok tercih edilen de aydınlığı sembolize eden bal mumu mumlarıydı. O kadar büyük şamata kopardı ki yazar Plinius kutlamalarda çalışabilmek için kendine ses geçirmez bir oda inşa ettirmişti. Her evde bir "sahte kral" seçilirdi. Bunu belirlemek için de pastaların içine bozuk para konulurdu. Bu geleneklerin çoğu bugün Noel etkinlikleriyle birleşmiş durumdadır.

YULE

"Dies natalis solis invicti" (Yenilmez Güneşin Doğum Günü)

“Eski Norsça’da (İskandinav-Kuzey German halkları) Yule, Jol şeklindedir. Jol’ün anlamı ise “nese”dir. Peki? En uzun karanlık gecede neyin nesidir bu? Elbette ki güneşin 3 gün sonraki uyanışının. Bu uyanışa yardımcı olması için büyük bir Noel kütüğü yakılırdı. Oluşan küller ilkbaharda tohum ekme zamanında tarlalara serpilirdi. Günümüzde bazı kültürlerde. German halklarının bu kadim geleneği Noel’de şöminede kütük yakarak ya da kütük şeklinde çikolatalı kek yaparak sürdürülmektedir. İkincisi daha iyi gibi. Bu ışık festivalinin Noel’in kökeni olduğu düşünülmektedir. Fransızca olan Noel kelimesi köken olarak Mithra, İsa, Horus, Attis, Gün Han, Meşe Kral veya Yeni Yıl ne fark eder. Aslolan parıltıyı karşılama coşkusudur, adlandırma teferruatır sonuçta. Bir de gönüllü paylaşımlar vardır, topladıkları ışığı. Ayaz Ata, Ülgen, Aziz Nikola, Noel Baba...

Galya dilinde (Keltçe) yeni anlamına gelen “Noio” ile Güneş manasına gelen “Hel”in birleşmesiyle oluşur. Ve “Yeni Güneş” sözünü ifade eder.

Keltlerde rahip sınıfı Druidler için de bu tarih güneşin dönüşünü ifade eder ve Alban Arthan, “Arthan’ın Işığı” olarak isimlendirilir. Buradaki Arthan, Güneş Kral’dan başkası değildir. Dahi İngiltere’deki tarih öncesi döneme ait Stonehenge Anıtı Etrafında toplanan kişiler kış gündönümü sonrasındaki Yenilmez Güneş’in ilk doğuşunu kutlarlar.

NARDUGAN: DOĞAN GÜNEŞ

Orta Asya Türk toplumları için 21 Aralık yılın son günüydü. Sürekli çekişme halindeki gece gündüz savaşı 21 Aralık'ta nihayet son bulurdu. Sümerolog Muazzez ilmiye Çığ'a göre 22 aralık Nardugan yani Doğan Güneş Bayramı'nda geceyi yenen günün güneşin zaferi kutlanıyordu. Ölümsüzlüğün sembolü akşam ağacı altında toplanan halk, güneşi geri verdi diye tanrı Ülgen'e dualar ediyordu. Bu bayram için evler temizleniyor, akşam süsleniyor, dilekler kırmızı iplerle ağacın dallarına bağlanıyor yırlar (Uygurca şarkı şiir) söyleyip oyunlar oynuyorlardı. Ayrıca yaş almışlar, görmeye gidiliyor, birlikte yenilip içiyordu. Muğla'nın Bodrum ilçesine bağlı Gündoğan beldesinde 2010 yılından itibaren Nardugan kutlaması yapılmaktadır.

DONG ZI: AŞIRI KIŞ

Çin'de 21 aralık ile 23 aralık arasında denk gelen kış gündönümü festivalidir. Çince de "Dong" kış, "Zhi" de geliş anlamını taşır. Kutlamalardan sonra Yin ve Yang Felsefesinin uzantısı olarak günlerin daha uzun gün ışığına sahip olacağına, buna mukabil pozitif enerjide artış yaşanacağına inanılır.

Festivalin favori yemeği: Tangyuan denilen siyah susam (bizdeki çörek otu sanırsam) dolgulu yapışkan pirinç toplardır. Bayram yemeğinde aileler bir araya gelir ataların tapınağında Joss kâğıdı (tütsü kâğıdı) Yakalarlardı. Bu aynı zamanda yeni başlangıçlar için büyük bir fırsattır. Çünkü bir yaş daha alınmış. Hatalar düzeltilerek olgunlaşmıştır. Bugün bile Çin'de pek çok kişi, özellikle de yaşlılar, Çin yeni yılını beklemez ve 21 aralık ile yeni yıla girildiğini yaş alındığını düşünürler. Bu arada Çin yeni yılı 21 Aralıktaki kış döneminden sonraki ikinci yeni ay'a genellikle 21 Ocak ile 20 Şubat arasına denk geliyor. Efsaneye göre bu tarihlerde köylüleri tehdit için gelen canavar Nian köylüler tarafından kırmızı renk, parlak ışıklar ve yüksek seslerle korkutup kaçırılmıştır.

YALDA (YELDA): MİLAD

Iran kültüründe yılın en uzun ve en karanlık gecesi olan 21 Aralık'ta kutlanan kış gündönümü müdür perslere kadar uzanır. Kökeni Yelda Aramice ve Süryanice'de doğum demektir. Aile ve arkadaşların bir araya gelişinin sıcaklığı. Aşırı soğuğu dağıtır, bereketin sembolü nar ve karpuz yenir. Kırmızı renkli meyveler Mithra'nın enerjisini yansıtır karpuz, Hürmüzgan eyaletinde özel olarak kış için yetiştirilir. Gecede ayrıca mumlar yakılır, şiirler okunur. Öyle ya, bugünden itibaren artık ışık her geçen gün karanlığa karşı gücünü arttıracak ve yeniden doğuşa hazırlanacaktır.

INTİ RAYMİ: GÜNEŞ TANRI UYANIYOR

İnka kültürüne dayanan. Haziranda Peru'da kutlanan bir festivaldir. Güneş tanrısı Inti onuruna düzenlenir 21 Haziran güney yarım küre için kış gün dönümüdür. Renkli kıyafetlerle danslar edilir, eğlenilir, hayvan kurbanları yapılır.

Gecenin en karanlık anı, güneşin doğuşuna en yakın zamandır.

Günümüzde dünyanın herhangi bir köşesinde yapılan her türlü kutlama insanlığın ortak mirasıdır. Bence kültürler, inançlar birbiri içinde eriyerek kaynaşarak renklenecek. Ve çoğalarak bugünlere ulaşabilmiştir iyi ki de. Kuşkusuz dünya halklarının en müşterek objesi yaşam kaynağımız Güneş'imizdi. Belki çok farkında değiliz ama. Hâlâ da öyle. Hem içimizdeki güneşin hem de dışımızdaki güneş kralın ışığı zaman zaman sönük, Beşir, hatta zifiri bir karanlığa ulaşır bazen.

Bu dünya ahvali bir yaşam gerçeğidir ve dahi hayatın devamı için gereklidir. Sorun şafağın varlığını unutmaktır. Oysa zamanı değişse de tan yeri hep var olacaktır her bir zerrede. O halde olmasın karamsarlığa hacet içimizde. Varlığıyla anlatıyor her şeyi zaten bize. Diyor ki en dipteysen çıkışa yakınsın. Umutsuzluk batağına kapılamazsın. Düştüğün yerden tekrar tekrar ayağa kalkacaksın. Bize düşen de bu çağrıya kulak vermek sadece.

Güneşin uyanışının karşıladığımız 2025'in bu ilk günlerinde umudum odur ki tüm blokajları rağmen güneş kral bütün dünya halklarının üzerine özgürce dolsun. Cihan tamamen aydınlıktan ibaret olsun. Ve dilerim içimizdeki güneşi en parlak seviyeye ulaştırdığımız bir yıl olur 2025. Unutmadan mutlu yıllar güneş kral...

EVRİM ARSLAN
TARİH ÖĞRETMENİ

ÇIĞLIK

Harfleri sakladık önce
Kıstık radyoda çalan şarkımızı
Biz giderken ayak izleri karıştı, rüzgâra
Öyle arkaya bakmadan gittik ki
Tüm saatler sustu...
Konuşuyor, şimdi kalbim ömür çizgilerimle
Bir o kadar hayata boş vermiş çocuk edasıyla
Sahi! Dert diye sahiplendiğim duygu
Değer mi?
Değmez diye haykırır Volkan olmuş gülüşün
Harmanlanıp alev olmak koyulaşmak simsiyah
Kalbin diyeceğim de...
Eli boş uzanmış kar çiçeği
Kelimelerin uzunca öpüşü saçlarını
Hangi ezbere sığarsın ki sen?
...

Emine Nur YYILMAZOĞLU
Matematik Öğretmeni

REHBERLİK KÖŞESİ

VAROLUŞSAL GERÇEKLİK

Sınav haftasına giriyoruz! Yazılılar, TYT, AYT, KPSS, TUS, ALES, Mülakata kısa bir süre kaldı. Bu düşünceleri kafamızda döndürür dururuz. Ancak bu düşüncelerin yoğunluğu bizlerin kaygı seviyesini yükseltmekte ve bunu bilinçli yada bilinçsizce çocuklarımıza yansıtmaktayız. Çünkü kaygıda korku ve sevgi gibi bulaşıcıdır. Hafif düzeydeki kaygılarımızın motive edici yüksek düzeyli kaygılarımızın da geriye dönük ket vurucu özelliğini belirtme gerekiyor.

Her ebeveynin çocuklarının girdikleri sınavlarda, başladıkları okullarda ve mesleklerinde ne kadar başarılı olmalarını istediklerini burada uzun uzadıya anlatmaya gerek yok. Ancak unutmamamız gerekiyor ki, sınavlara girecek öğrenciler arasında Matematiği anlamasına gerek olmayan geleceğin sanatçıları oturuyor olabilir. Tarih, İngiliz dili ve edebiyatı çocuğunuzun işine yaramayabilir, çünkü onun geleceğinde belki de başarılı bir girişimci, insan kaynakları uzman, psikolog olmak vardır. Çocuğunuz bir müzisyen olacaksa, onun için kimyanın, biyolojinin, matematiğin ne önemi olacak. Ya da bir sporcu olmak yatıyorsa düşlerinde, fizik dersindeki başarısının fiziksel yeteneklerinden daha iyi olması gerekmiyor. Çocuklarımız girdikleri sınavlardan iyi notlar alıyorsa bu istedik ve güzel bir şey, ama iyi not almıyorsa, onun kendine olan güvenini ve inancını sarsmayın

Rahatlatın çocuğunuzu, bu yalnızca bir sınavdır. Yaşamın onları çok değişik sınavlara tabi tutacağını, çok değişik sınavların onları beklediğini hatırlatıp onları bunlara göre hazırlamalısınız. Ne not alırlarsa alsınlar onu sevdiğinizi, sizin için ne kadar değerli olduğunu ve bir sınavdan aldıkları notla yargılamayacağınızı hissettirin onlara. **LÜTFEN YAPIN BUNU.** Çünkü siz bunları yaptığınızda O, kendine daha çok güvenen ve yaşamı boyunca karşısına çıkacak engellerle kolayca baş edebilen bir genç olarak yetişecektir. Bir sınavın yada düşük bir notun onun düşlerini ve yeteneklerini alıp götürmesine izin vermeyin.

Unutmayın yetenekle bir mesleği iyi yapmak, yaptığı işte başarılı olama ve mesleki doyum arasında sıkı bir ilişki vardır. Yetenekte doğuştan geldiğine göre, çok erken yaşlarda bu yeteneği keşfetmek bu doğrultuda çocuğu yönlendirmek ebeveynlerin sorumluluğundadır. Bence unutulmaması gereken bir başka hususta dünyanın en mutlu insanları yalınca doktorlar, mühendisler, fizikçiler, kimyagerler, hâkim ve savcılar değildir. Dünyanın en mutlu insanı yeteneği doğrultusunda girdiği işten keyif alan, keyif aldıkça başarılı olan, başarılı oldukça da mutluluk skalası yükselen insandır.

Bir kişiyi olduğu gibi kabullenmek beraberinde o kişinin varoluşunun özgürleşmesini getirir. Varoluşsal özgürlüğüne kavuşan bireyinde üstesinden gelemeyeceği sorun ve aşamayacağı engel yoktur.

Annesinin, babasının koşulsuz sevgisiyle büyüyen çocuklar, ömür boyu bir fatih olma duygusunu, gerçek başarıya götüren özgüveni içinde barındırır

Cumali ALTUNDERE

Rehberlik ve Psikolojik Danışman

Sen varsın

Bir sen varsın mabedi'min yücelmiş
derinlerinde
Aşkın arsa yükselmiş
aşkımla,gökyüzü kan kırmızı
Sevdaya neval yazılmaz'mış,
görsünler neval de sevdayı
Düşlerim senin gülüşlerini ant içilmiş
aşkın çemberinde
Bir sen varsın kalbim de
büyüttüğüm dağlar kadar sevgimle

Belki deriz , belki daha değil,
gelmemiştir zamanı seninle
O zaman,zaman diyorum bekler mi
aşk, sevgiyi, bizleri
Bir sen varsın yüreğimde sakladığım
, içten içe büyütuğüm
Bir sen varsın her gece derya'lı
gözlerle deli gibi haykırdığım
Ve bir sen varsın hayat
penceremden farklı baktığım,sen
varsın

Yalnızım

Yalnızlığım kara çarşaf misali, göz görmez
gözü
Ne bir ses , ne bir seda var işitip duyduğum
Bardak sayısını geçmiş gönül de kırılan kalbin
Yalnızım dostlarım yalnızım bu aciz bedende
Tek derdim sevmek sevilme eğlenmek olsa
Kaç kişi gömüldü yaşarken toprağa canice
Kaç hançer saplandı bedenimize mih gibi
Kaç veda ettiniz sevdiklerinize el sallarken
Tam da bu yüzden yalnızım dostlarım,
yalnızım.

ŞAİR/ERHAN SAVAŞ

Eli Belinde Motifi

Eli belinde, anneliğin, dişiliğin ve verimliliğin sembolüdür.

Sadece analık ve doğurganlık değil, aynı zamanda uğur, bereket, kısmet, mutluluk ve neşeyi sembolize eder.

Anadolu inançlarında yaşam ve ölüm ayrılmaz bir bütündür.

Aşk & Birleşim Motifi

İkilik prensibini anlatır. Kadınla erkek arasındaki uyumu, harmoniyi sembolize eder. **Tabiatla hiçbir şeyin tek, yalnız olmadığını** gösterir.

Aynı zamanda **zıtlıkların devamlılığını ifade eder**. Yani gece ile gündüz, iyilikle kötülük, barışla savaş gibi.

MOTİF

LERİMİZ

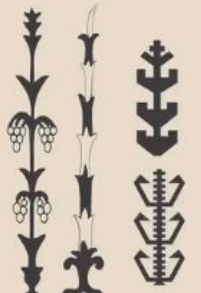
Hayat Ağacı Motifi

Hayat ağacı motifi, sonsuzluğun sembolüdür. Bu motif, ölümsüzlüğü araştırmanın ve ölümden sonra yaşam olduğu umudunun bir nişanıdır. **Ölümden sonraki hayatı, yani sonsuz yaşantıyı simgeler.** Hayat ağacı yeryüzünden gökyüzüne çıkışta yardımcı olur.

Anadolu motiflerinde hayat ağacı can ağacı olarak da nitelendirilebilir. Birçok yörenin dokumalarında hayat ağacının üzerinde görülen kuşlar zamanı gelince uçacak olan can kuşlarıdır. Can ruh ile eş anlamlıdır ve ağaç ölümsüzlüğü ile simgelenir.

Hayat Ağacı Motifi

Bukağı Motifi

Bereketi, aileyi, ailenin devamlılığını ve sevgililerin birleşme arzularını simgeler

Saç Bağı Motifi

Saç bağı evlenip **yuva kurma isteğinin** bir işaretidir. Saç olarak dokunan simge ise ölümsüzlüğü sembolize eder. **Sevenlerin kavuşması ve ebediyen** birlikte kalması dileğiyle dokunur.

Anadolu kadınların saç kesme şekilleri ve saçlarını bağladıkları süsler, toplumdaki sosyal konumlarını anlatan sessiz bir dilin ögesidir.

MOTİF

LERİMİZ

Akrep Motifi

Kötülüklerden ve dışardan gelebilecek tehlikelerden korunmak amacıyla yapılmakta olup, zemin motifi olarak karşımıza çıkar.

Saç Bağı Motifi

Saç bağı evlenip **yuva kurma isteğinin** bir işaretidir. Saç olarak dokunan simge ise ölümsüzlüğü sembolize eder. **Sevenlerin kavuşması ve ebediyen** birlikte kalması dileğiyle dokunur.

Anadolu kadınların saç kesme şekilleri ve saçlarını bağladıkları süsler, toplumdaki sosyal konumlarını anlatan sessiz bir dilin ögesidir.

29 EKİM

CUMHURİYET BAYRAMI

AT

Tarihi Bir Dönüm Noktası: 29

Ekim 1923, Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi olarak kurulduğu ve bağımsızlık mücadelesinin zaferle sonuçlandığı tarihtir. Bu tarih, Türk milletinin kendi kaderini belirleme iradesini kazandığı, modern ve bağımsız bir devlet olarak yeniden doğuşunu simgeler. Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde, Osmanlı İmparatorluğu'nun küllerinden yeni bir devlet inşa edilmiştir. Bu yeni devlet, halkın egemenliğine dayanan, demokratik ve laik bir yönetim biçimini benimsemiştir. Atatürk'ün "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" sözü, bu yeni yönetim biçiminin temel felsefesini oluşturur.

Cumhuriyet'in ilanı, uzun ve zorlu bir mücadelenin sonucunda gerçekleşmiştir. 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılmasıyla başlayan süreç, Kurtuluş Savaşı'nın zaferle sonuçlanması ve Lozan Antlaşması'nın imzalanması ile devam etmiştir. 29 Ekim 1923 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi, Cumhuriyet'in ilanını kabul etmiş ve Mustafa Kemal Atatürk, Türkiye'nin ilk Cumhurbaşkanı olarak seçilmiştir.

Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte, Türkiye'nin modernleşme süreci hız kazanmıştır. Atatürk'ün önderliğinde gerçekleştirilen devrimler, Türkiye'nin çağdaş bir ülke olma yolundaki en büyük adımları olmuştur. Bu devrimler arasında; Saltanatın kaldırılması, Halifeliğin kaldırılması, Latin alfabesinin kabul edilmesi, kadınlara seçme ve seçilme hakkının tanınması, laik eğitim sistemine geçiş, hukuk sisteminin modernleştirilmesi ve ekonomik alanda yapılan reformlar yer alır. Bu köklü değişiklikler, Türkiye'nin sosyal, kültürel ve ekonomik yapısını derinden etkilemiş ve toplumun her kesiminde önemli dönüşümler yaratmıştır.

Her yıl 29 Ekim’de, Türkiye genelinde büyük bir coşku ve gururla kutlanan Cumhuriyet Bayramı, milletin birliğini ve beraberliğini pekiştiren önemli bir etkinliktir. Resmi törenler, geçit törenleri, havai fişek gösterileri, konserler ve çeşitli etkinlikler, bu özel günü taçlandırır. Okullarda yapılan törenlerde öğrenciler, Cumhuriyet’in önemini vurgulayan şiirler okur, marşlar söyler ve halk oyunları gösterileri düzenler. Halkın geniş katılımıyla gerçekleşen bu etkinlikler, Cumhuriyet’in değerlerini ve kazanımlarını hatırlatır ve geleceğe yönelik umutları canlı tutar.

Cumhuriyet’in ilanı, Türkiye’nin demokratikleşme sürecinde atılmış en büyük adımlardan biridir. Bu yönetim biçimi, halkın iradesinin ülke yönetiminde doğrudan söz sahibi olmasını sağlar. Kadın-erkek eşitliği, laiklik, eğitim reformları ve ekonomik kalkınma gibi pek çok alanda yapılan köklü değişiklikler, Cumhuriyet’in kazanımları arasında yer alır. Bugün, Türkiye Cumhuriyeti’nin demokratik ve laik yapısı, Atatürk’ün ilke ve inkılaplarına bağlı kalarak gelişimini sürdürmektedir.

Cumhuriyet, sadece bir yönetim biçimi değil, aynı zamanda halkın özgürlüğü, eşitliği ve bağımsızlığı için bir simgedir. Bugün Türkiye Cumhuriyeti, Atatürk’ün izinde, çağdaş bir devlet olarak dünya sahnesinde yerini almaktadır. Her 29 Ekim’de Cumhuriyet Bayramı, bu değerlerin hatırlandığı ve Atatürk’e duyulan şükranın dile getirildiği anlamlı bir gün olmaya devam etmektedir.

Türk milletinin bu anlamlı günü coşkuyla ve gururla kutlaması, Cumhuriyet'in değerlerine bağlılığının en güzel göstergesidir.

29 Ekim, sadece bir bayram değil; Türk milletinin bağımsızlık, özgürlük ve çağdaşlık mücadelesinin taçlandığı bir gündür. Bu anlamlı günü yaşatmak ve geleceğe taşımak her Türk vatandaşının görevidir.

Atatürk'ün söylediği gibi:

"Cumhuriyet; fikir serbestliği taraftarıdır. Samimi ve meşru olmak şartıyla her fikre hürmet ederiz."

29 EKİM

**CUMHURİYET
BAYRAMIMIZ**

**KUTLU
OLSUN.**

HAZIRLAYAN:
Fatma Nihal ÜNLÜ
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Türkçede Âşk Deriz ama şiirde...

Yokluğun cehennemini öbür adıdır
Üşüyorum, kapama gözlerini...

Ahmed Arif

Beni tutsa tutsa gözlerin tutar ayakta,
Beni yıksa yıksa gözbebeklerin yerle bir eder

Rıfat İlgaz

kimi sevsem sensin senden ibaret,
hepsini senin adıyla çağırıyorum

Attila İlhan

Yaşlanıp öyle kol kola yürüyelim mi?
Ne güzel yaşlanırsın sen

Cemal Süreya

Bir şey var aramızda, senin bakışından belli,
benim yanan yüzümden.

Turgut Uyar

HAZIRLAYAN:
Hatice KELEŞ ARAS
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

OTOBİYOGRAFİ

Nazım Hikmet

**Mercek
Altında**

1902'de doğdum
doğduğum şehre dönmedim bir daha
geriye dönmeyi sevmem
üç yaşında Halep'te paşa torunluğu ettim
on dokuzumda Moskova'da komünist üniversite öğrenciliği
kırk dokuzumda yine Moskova'da Tseka-Parti konukluğu
ve on dördümden beri şairlik ederim

kimi insan otların kimi insan balıkların çeşidini bilir
ben ayrılıkların
kimi insan ezbere sayar yıldızların adını
ben hasretlerin

hapislerde de yattım büyük otellerde de
açlık çektim açlık grevi de içinde^{nda} ve tatm adığım yemek yok gibidir

otuzum da asılmamı istediler
kırk sekizimde Barış madalyasının bana verilmesini
verdiler de

otuz altımda yarım yılda geçtim dört metre kare betonu
elli dokuzumda on sekiz saatte uçtum Pırag'dan Havana'ya

Lenin'i görmedim nöbet tuttum tabutunun başında 924'te
961'de ziyaret ettiğim anıtkabri kitaplarıdır

partim den koparmağa yeltendiler beni
sökmedi
yıkılan putların altında da ezilmedim

951'de bir denizde genç bir arkadaşla yürüdüm üstüne ölümün
52'de çatlak bir yürekle dört ay sırtüstü bekledim ölümü

sevdiğim kadınları deli gibi kıskandım şu kadarcık haset etm
edim Şarlo'ya bile aldattım kadınlarımı
konuşmadım arkasından dostlarımın
içtim ama akşamcı olmadım
hep alnımın teriyle çıkardım ekmek paramı ne mutlu bana

başkasının hesabına utandım yalan söyledim
yalan söyledim başkasını üzmemek için
ama durup dururken de yalan söyledim

bindim tirene uçağa otomobile
çoğunluk binemiyor
operaya gittim

çoğunluk gidemiyor adını bile duymamış operanın
çoğunluğun gittiği kimi yerlere de ben gitmedim 21'den beri
camiye kiliseye tapmağa havraya büyücüye ama kahve
falıma baktırdığım oldu

yazılarım otuz kırk dilde basılır
Türkiye'mde Türkçemle yasak

kansere yakalanmadım daha
yakalanmam da şart değil
başbakan filan olacağım yok
meraklısı da değilim bu işin
bir de harbe girmedim
sığınaklara da inmedim gece yarıları
yollara da düşmedim pike yapan uçakların altında
ama sevdalandım altmışıma yakın

sözün kısası yoldaşlar
bugün Berlin’de kederden gebermekte olsam da
insanca yaşadım diyebilirim

ve daha ne kadar yaşarım
başımdan neler geçer daha
kim bilir.

Bu otobiyografi 1961 yılı 11 Eylülünde
Doğu Berlin’de yazıldı.

seni düşünmek güzel şey,
seni düşünmek ümitli şey,
dünyanın en güzel sesinden
en güzel şarkıyı dinlemek gibi bir şey
- Nazım Hikmet -

Sevmek,
sevdiğin kişiyle
birlikte olmak
değildir unutmama!
Çünkü aşk;
onunla yaşamak değil,
onu yaşamaktır aslında...

-Nazım Hikmet

Sorma bana
"Ne kadar seviyorsun" diye
O kadar iste!
Tavanı kadar sokakların
Dibi kadar cehennemini

N. Hikmet

HAZIRLAYAN:

KÜRSAD BİLGE
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
ÖĞRETMENİ

ÖĞRENCİLERİN

KALEMİNDEN

KADINLARDA

İLK'LERİMİZ

HAZIRLAYAN:

Gerçek ÇIĞŞAR

Görsel Sanatlar Öğretmeni

Canan DAĞDEVİREN 1985 Fizik Mühendisi - Bilim İnsanı

Sadiye ARDAHAN 1897-1951

İlk Kadın Belediye Başkanı

Gül ESİN 1901-1996 İlk Kadın Muhtar

Afife JALE 1902-1941

Sahneye Çıkan İlk Türk Kadın Tiyatrocu

Remziye HİSAR 1902-1992

Türkiye'nin İlk Kadın Kimyageri

SARIKAMIŞ HAREKÂTI: BİR TRAJEDİNİN ANATOMİSİ

Sarıkamış Harekâtı, Osmanlı İmparatorluğu'nun I. Dünya Savaşı'ndaki en trajik ve en çok tartışılan askeri operasyonlarından biridir. Bu harekât, Enver Paşa'nın liderliğinde, Kafkas Cephesi'nde Rus kuvvetlerine karşı düzenlenmiştir. Harekâtın amacı, Rusları Kafkasya'dan çıkarmak ve bölgedeki Osmanlı kontrolünü yeniden sağlamaktır. Ancak, kötü hava koşulları, yetersiz lojistik destek ve stratejik hatalar nedeniyle harekât büyük bir felaketle sonuçlandı.

HAREKÂTIN PLANLANMASI VE BAŞLANGICI

Enver Paşa, Sarıkamış Harekâtı'nı büyük bir gizlilik içinde planladı. Harekâtın temel stratejisi, Osmanlı kuvvetlerinin Rus hatlarını kuşatarak onları imha etmektir. Ancak, bu planın uygulanabilirliği ciddi şekilde sorgulanabilir durumdaydı. Osmanlı ordusu, kış mevsiminin zorlu koşullarında, yeterli donanım ve erzak olmadan harekete geçti. 22 Aralık 1914'te başlayan harekât, Osmanlı askerlerinin karla kaplı dağlarda ilerlemeye çalışmasıyla başladı.

HAREKÂTIN İLERLEYİŞİ VE SONUÇLARI

Sarıkamış Harekâtı sırasında Osmanlı ordusu, aşırı soğuk, kar fırtınaları ve yetersiz beslenme gibi zorluklarla karşılaştı. Birçok asker donarak hayatını kaybetti. Ayrıca, Rus kuvvetleri de Osmanlı ilerleyişine karşı sert bir direniş gösterdi. 15 Ocak 1915'te harekât sona erdiğinde, Osmanlı ordusu büyük bir yenilgiye uğramıştı. Yaklaşık 60.000 Osmanlı askeri hayatını kaybetti veya esir düştü. Bu trajik sonuç, Osmanlı İmparatorluğu'nun savaşın geri kalanında Kafkas Cephesi'nde etkili bir şekilde mücadele edememesine neden oldu.

SARIKAMIŞ HAREKÂT'I'NDA KAÇ ASKER ŞEHİT OLDU?

Harekât boyunca Osmanlı İmparatorluğu toplamda yaklaşık olarak 25 000 kayıp vermiştir. Dr. Ramazan Balâ'nın çalışmalarına göre en yakın sayı 23 000 olarak gösterilebilir. Bu sayının 5 000 kadarı Ruslara esir düşüp, tutuldukları kamplarda hastalık, bakımsızlık, açlık veya soğuktan şehit olmuştur. Bazı kaynaklarda Osmanlı ordusundan verilen 60 000 ile 90 000 şehitten söz edilmektedir. Bu bilginin abartılmış ve çarpıtılmış olduğu kesindir. 3. Ordu'nun 125 000 askerden oluştuğu düşünüldüğünde, 90 000 şehidin söz konusu olmadığı açık bir şekilde anlaşılabilir.

Harekatta sadece Osmanlı İmparatorluğu'nun 3. Ordu'su değil, Ruslar ordusu da büyük kayıplar vermiştir. 100-120 bin askerlik Rus-Kafkas ordusu ve 6-15 bin askerlik gönüllü gelmiş olan Ermeni tugayları ordusunda oluşan Rus güçlerinin 45 000 kişilik kayıp verdiği tahmin edilmektedir. Bu kayıpların 20 000'i ölmüş olan askerlerden, geriye kalan askerler ise yaralıdır.

HAREKÂTIN İNSANÎ BOYUTU

Sarıkamış Harekâtı, sadece askeri bir başarısızlık olarak değil, aynı zamanda insanî bir trajedi olarak da hatırlanmaktadır. Donarak ölen binlerce Osmanlı askeri, harekâtın acımasız koşullarını ve insanî maliyetini gözler önüne sermektedir. Bu trajedi, Osmanlı İmparatorluğu'nun savaşın geri kalanında yaşadığı zorlukların ve kayıpların bir yansımasıdır.

HAREKÂTIN ARDINDAKİ STRATEJİK HATALAR

Sarıkamış Harekâtı'nın başarısızlığının ardında birkaç önemli stratejik hata yatmaktadır. Enver Paşa'nın aşırı iyimserliği ve gerçekçi olmayan hedefleri, harekâtın başarısız olmasında büyük rol oynamıştır. Ayrıca, Osmanlı ordusunun kış şartlarına uygun donanım ve erzak eksikliği, askerlerin hayatta kalma şansını azaltmıştır. Harekâtın planlanmasında ve uygulanmasında yapılan bu hatalar, Osmanlı ordusunun büyük kayıplar vermesine neden olmuştur.

HAREKÂTIN SONUÇLARI VE ETKİLERİ

Sarıkamış Harekâtı, Osmanlı İmparatorluğu için büyük bir askeri ve moral kaybı oldu. Enver Paşa'nın liderliği ve stratejik kararları ciddi şekilde eleştirildi. Harekâtın başarısızlığı, Osmanlı ordusunun moralini düşürdü ve savaşın diğer cephelerindeki performansını olumsuz etkiledi. Ayrıca, Sarıkamış Harekâtı, Osmanlı İmparatorluğu'nun savaşın sonunda yaşadığı genel çöküşün bir sembolü haline geldi.

SONUÇ

Sarıkamış Harekâtı, Osmanlı İmparatorluğu'nun I. Dünya Savaşı'ndaki en trajik ve en çok tartışılan askeri operasyonlarından biridir. Bu harekât, kötü hava koşulları, yetersiz lojistik destek ve stratejik hatalar nedeniyle büyük bir felaketle sonuçlanmıştır. Sarıkamış Harekâtı, Osmanlı İmparatorluğu'nun savaşın geri kalanında Kafkas Cephesi'nde etkili bir şekilde mücadele edememesine neden olmuş ve imparatorluğun çöküş sürecini hızlandırmıştır.

Elber Samit MAMİŞ

Mersin MTAL'de Kerebiç ve Cezerye Günü

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Kulübü

Makarna Şenliği

Makarna Şenliği

2024-2025 I. Dönem Karne Töreni

MERSİN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

ALANLAR

ELEKTRİK ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ

MAKİNE VE TASARIM TEKNOLOJİSİ

MOTORLU ARAÇLAR TEKNOLOJİSİ

MOBİLYA VE İÇ MEKAN TASARIMI

METAL TEKNOLOJİSİ

Tüm bölümlerimiz MESEM kapsamındadır

<https://mersineml.meb.k12.tr>

[mersn_mtal_1945](https://www.instagram.com/mersn_mtal_1945)

[@mersineml](https://twitter.com/mersineml)

Tel: 0 324 3368833-34
ADRES: Alsancak Mh.76024
Sok.No:1 Toroslar / MERSİN